

Talash I.O. (2012). Chasovyi kontynuuum publitsystychnoho dyskursu. *Linhvistyka i poetyka tekstu. Filolohichni studii*. 2012. 7. 2. S. 247–253.

Teoryia funktsyonalnoi hrammatyky: Temporalnost. Modalnost / otv. red. A.V. Bondarko. L.: Nauka, 1990. 263 s.

УДК 811.112

MODERN GERMAN SONGS: GRAMMATICAL AND SEMANTIC CHARACTERISTICS
СУЧАСНА НІМЕЦЬКОМОВНА ПІСНЯ: ГРАМАТИЧНІ І СЕМАНТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Юрій КІЙКО

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

y.kiyko@chnu.edu.ua

<https://orcid.org/0000-0002-2251-2811>

Валентина СТРУК

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

struk.valentyana@chnu.edu.ua

The article is devoted to establishing grammatical and semantic features of modern German-language songs. The study was based on the contemporary German-language songs produced within the last five years.

A modern German-language song, as a dominant genre in a popular music culture, is considered not only an art form, but also an indicator of the current state of language and society. The German language songs of 2017-2021 have the following characteristics: reduction of word forms in verbs and articles, omission of one of the main parts of the sentence, frequent use of interrogative sentences, as well as imperative and conditional grammatical ways of the verb. These features are due to both the influence of the colloquial version of the modern German language, and the rhythmic and melodic properties of this genre. The present and past tense forms of the verb are used in the modern German language songs. Among the 14 types of complex sentences, 11 were recorded, of which the most common was object clause. Verbs and nouns dominated in the partial linguistic aspects. Exclamations and appeals were used in most lyrics for greater emotionality. In the lexical and semantic aspect, the modern German language songs can be characterized by the presence of borrowings from the English language, abbreviations, names of places, onyms of the world famous clothing brands, cars, beverages and social networks. The semantic aspect is dominated by the themes of "life" and "love".

Key words: genre song, German language, grammatical characteristics, semantic characteristics.

Стаття присвячена встановленню особливостей сучасних німецькомовних пісень у граматичному та семантичному аспектах. Матеріалом дослідження слугували сучасні німецькомовні пісні за останні п'ять років.

Сучасна німецькомовна пісня, як домінуючий жанр у популярній музичній культурі, вважається не лише видом мистецтва, а й індикатором актуального стану мови і суспільства. Для німецькомовної пісні 201–2021 років притаманні такі характеристики: редукція словоформ у дієслів і артиклів, опущення одного з головних членів речення, часте вживання питальних речень, наказового й умовного граматичних способів дієслова. Зазначені особливості зумовлені, на нашу думку, як впливом розмовного варіанту сучасної німецької мови, так й ритмомелодійними властивостями цього жанру. У сучасній німецькомовній пісні активно послуговуються теперішнім та минулими часовими формами дієслова. Серед 14 типів складнопідрядних речень зафіксовано 11, з яких найчастіше трапляється підрядні додаткові. У частиномовному аспекті домінують дієслово й іменник. Задля більшої емоційності в більшості текстів пісень вживають вигуки та звертання. У лексико-семантичному аспекті сучасна німецькомовна пісня характеризується наявністю запозичень з англійської мови, аббревіатур, топонімів, онімів відомих світових брендів одягу, машин, напоїв та соціальних мереж. У семантичному аспекті домінують теми «життя» та «любов».

Ключові слова: жанр пісня, німецька мова, граматичні характеристики, семантичні характеристики.

Вступ. Під піснею традиційно розуміють «словесно-музичний твір, призначений для співу» (*Гром'як, Ковалів, Теремко, 2007, с. 535*). До основних текстових ознак цього жанру відносять строфічну будову, повторюваність віршів строфи, розмежування заспіву та приспіву, а також виразну ритмізацію. Через це для пісень притаманні синтаксичний паралелізм і переважно прості синтаксичні конструкції. Ця музична форма домінує наразі у музичному дискурсі. Адже, як справедливо зазначають Р.В. Весельська та О.В. Дзикович (*2019, с. 60–61*), жанр *пісня* вважається унікальним за масовістю та соціальним значенням, може мати доволі широке коло адресатів і набути значної популярності. Як вид мистецтва *пісня* віддзеркалює мову на певному історичному етапі її розвитку й надає інформацію не тільки про саму мову як засіб комунікації, а й про культурні цінності народу на певний час.

Жанру *пісня* притаманні певні особливості. Як зазначає Л.О. Юрченко (*2019, с. 32*), «пісенний нарратив – це своєрідна єдність мовних та музичних компонентів, які характеризуються специфічними синтаксичними, лексичними та граматичними особливостями і об'єднані однією темою та метою».

Семантичні властивості цього жанру досліджували на матеріалі різних мов. Так, французькі й українські колискові пісні порівнювали В.І. Мельник та Н.С. Яченко (*2012*). Н.В. Сорока (*2015*) в своїй розвідці спробувала проаналізувати граматичний та семантичний аспект французьких текстів на прикладі творчості співака Stromae. Вивченням англійського пісенного матеріалу займався Ю.Є. Плотницький (*2005*), який визначив функції текстів пісень серед інших текстів зазначеної лінгвокультури, встановив специфіку їхнього сприйняття, включаючи фактор мелодійного та вербального зв'язків.

Сучасний німецькомовний пісенний матеріал був у фокусі уваги небагатьох дослідників. Так, Н.В. Шапочка (*2018*) у своїй дисертації з'ясувала когнітивно-комунікативну організацію текстів народної німецької пісні як особливого типу творів фольклорної спадщини. О.С. Конопатенко (*2019*) визначила структурно-семантичні особливості молодіжної сленгової лексики в сучасних німецькомовних творах та підкреслила її вплив на молодь. Р.В. Весельська і О.В. Дзикович (*2019*) встановили у пісенних текстах явище відхилення від мовної норми. З огляду на це та на швидкі лінгвокультурні зміни вважаємо актуальним комплексне дослідження сучасної німецькомовної пісні на матеріалі пісень за останні роки.

Об'єктом нашої студії є сучасний німецькомовний пісенний текст. Предмет дослідження – граматичні і семантичні характеристики сучасної німецькомовної пісні. **Мета** дослідження полягає у встановленні граматичних і семантичних особливостей сучасної німецькомовної пісні.

Матеріалом дослідження слугували німецькомовні пісні з офіційних музичних платформ «Offizielle Deutsche Charts» (<https://www.offiziellecharts.de/>) та «POPKULTUR.DE» (<https://popkultur.de/>). З них відібрано 100 текстів пісень за період 2017–2021 рр. Релевантним критерієм при відборі текстів пісень була їх популярність.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети задіяно комплекс загальних та спеціальних лінгвістичних методів, а саме: спостереження, описовий метод, контент-аналіз, метод індукції і дедукції, метод суцільної вибірки матеріалу дослідження з онлайн-ресурсів, лексико-семантичний, контекстуальний, стилістичний та граматичний аналізи пісенного тексту для встановлення його властивостей.

Результати та обговорення. У ході аналізу отриманої вибірки зафіксовано низку граматичних явищ, які притаманні сучасній німецькомовній пісні.

Найчастіше у вибірці трапляється редукція (96 % текстів). Це можуть бути як скорочені форми дієслів, наприклад, *hör' den Regen ganze Nacht* (Pashanim - Sommergewitter), *ich glaub', ohne dich komm' ich nicht klar* (Kazimir 1441 x BADMóMZJAY – Ohne dich), *Hör auf zu wein'n, bitte hör auf zu schrei'n* (Jamule – Liege wieder wach), *Doch du hörst nicht auf, und mein Herz, hau' drauf* (Lune – Du bist der Fehler), так й артиклів, наприклад, *Irgendwann will ich 'ne Zeit für mich nehmen* (Max Giesinger), *Ja, ich weiß, dass die letzte Zeit zwischen uns immer nur 'n Auf und Ab war*

hier 'n Song für dich (Montez – Auf und Ab), *Du weißt doch, ich bin savage, mich zu kriegen, war 'ne Challenge* (Jeje, Loredana – Kein Wort) та займенників, наприклад, *Sommergewitter in mei'm Block* (Pashanim – Sommergewitter). За нормами сучасної німецької мови дієслова у першій особі однини отримують закінчення *-e*, а інфінітив дієслова – *-en*. У наведених прикладах замість повних форм *eine, einen, meinem* використані форми *'ne, 'n, mein'm*.

Досить поширеним явищем у досліджуваному корпусі є опущення одного з головних членів речення (48,5 %), як-от: *Hast den Weckruf verpasst, Stolperst in diesen Tag, ein richtiger Körper am falschen Platz* (EULE – Stehaufmädchen), *Aha, hab' schon verstanden* (LEA - Leiser), *Ich bin ein Junge aus dem Viertel, du ein Mädchen aus der Stadt* (Olexesh, Edin - Magisch). У першому і другому випадках відсутній підмет, у третьому – присудок. У контексті пісні їх можна відновити. Така тенденція «мовної економії» у пісенних композиціях застосовується, переважно, для дотримання темпу та ритму.

За своєю комунікативною функцією серед речень у досліджуваному корпусі досить часто трапляються питальні речення. Вони виявлені у 54% пісенних текстів, як-от: *Verdammt, was ist mit uns passiert? Sind wir wirklich zu Ende?* (Samra, Elif – Zu Ende), *Würd' ich sagen, wir sind sowas 'n Paar, oder nicht?* (Kayef – Ich würd' lügen). Використання подібного типу речень покликано насамперед для створення більшої емотивності та діалогічності тексту пісні.

Аналіз синтаксису досліджуваних текстів пісень показав, що у 57,6% текстів зафіксовано вживання наказового способу, умовний спосіб – в 36,4% (*Konjunktiv I* (12,1%) und *II* (24,3%)). Наказовий спосіб вживається традиційно для вираження наказу, заклику, прохання або ж дозволу слухачеві (Kijko & Kudrjawzewa, 2018, с.52). До прикладу, *Baby, sei dir sicher, dass ich dich nicht vermiss, Machten uns auf diese Reise, doch wir kamen nie ans Ziel*(Anstandslos, Durchgeknallt, Jasmiina - Egal), *Schick mir mein Herz mit der Post* (Knappe – Herz mit der Post), *Komm' wir sieben unsere Erinnerung, Lass' uns noch was bleiben* (Clueso - Erinnerungen). Умовний спосіб позначає ірреальні, бажані, неперевірені, сумнівні, опосередковано повідомлені факти. *Konjunktiv I* виражає здійсненне прохання, наказ, бажання, можливість тощо, а *Konjunktiv II*, в свою чергу, виступає для вираження ірреальності, непевного твердження, нездійсненого бажання. Наведемо кілька прикладів: *Ja, ich wär da für dich, auch wenn dich alle hassen* (Capital Bra, Samra, Lea – 110), *Und ich wünschte, du wärst mir egal* (Celine – Tränen aus Kajal), *Er hätte' nie gedacht, dass man so lieben kann* (Sarah Connor – Vincent), *Es fühlt sich an, als wär' dieser Ort wie für uns beide bestimmt* (Leon Machere – Copacabana), *Man sagt, er sei dumm* (Julis Engelmann – Stille Poeten), *Baby, sei dir sicher, dass ich dich nicht vermiss* (Anstandslos, Durchgeknallt, Jasmiina – Egal).

У проаналізованому корпусі зафіксовано домінування вживання дієслівних форм теперішнього часу *Präsens* (у всіх піснях), як-от: *Ich bin nicht nüchtern, nüchtern bin ich nicht einmal* (Kasimir 1441, Badmomzjay – Ohne dich), *Sorry sagen kostet Überwindung* (Jamule – Lieg wieder wach), *Also denk' ich in Momenten* (Wincent Weiss, Johannes Oerding – Die guten Zeiten). Варто зазначити, що у 42,4% випадків використовується теперішній час зі значенням футуральності, на що вказують лексичні маркери *dann, irgendwann, nie, in der Nacht*. Наприклад, *doch dann geht's wieder los* (Jeremias – Sommer), *Oder wir stehen irgendwann vor 'm Altar* (Pietro Lombardi – Bella Donna), *Aber kommen in der Nacht* (Kontra K – Warnung).

Форми минулого часу *Perfekt* трапляються у 60,6% проаналізованих текстів. Наприклад, *Ich hab' sowas nie geplant* (Kayef – Ich würd' lügen), *Du hast viel geweint, Im Geistgetrennt, Im Herz vereint* (Rammstein – Deutschland), *Auch wenn wir schon wie gekommen sind* (Tim Bendzko – Hoch), *Hast du schon ein'n Regenbogen in schwarz-weiß geseh'n?* (Kerstin Ott, Helene Fischer – Regenbogenfarben).

Часові форми *Präteritum* зафіксовано у 57,6% текстів, як-от: *Letztes Jahr hatten wir nichts, Unsre Eltern kam'n mit zwei Taschen damals aus Türkei* (Pashanim – Sommergewitter), *Ich vermiss', wie wir war'n* (Capital Bra, Samra, LEA – 110), *Hilf mir vergessen, was war* (Bausa – Was du Liebe nennst).

Майбутній час *Futur* у досліджуваному корпусі трапився у 18,2% випадках, наприклад: *Ich werd' auf dich warten* (Gestört aber Geil, Adel Tawil – Vielleicht), *Detailliertes Machen wird sich*

ewig lohn'n [Jeremias - Sommer], *Doch auch das geht vorbei, du wirst schon seh'n* (Sarah Connor – Vicent).

З точки зору структури речень, у пісенних текстах трапляються окрім простих речень й складні синтаксичні конструкції. Найбільше зафіксовано складнопідрядних речень (97% вибірки). Підрядні речення граматично залежать від головного, виконуючи в ньому функцію одного з членів речення, тому серед них виділяють підметові, присудкові, додаткові, означальні тощо (Беляєва, Костенко, Сологор, с.139). Аналіз корпусу виявив 11 типів підрядних речень.

Найчастотнішими у вибірці є підрядні речення додаткові (у 73% випадків). Наприклад, *Mein Kumpel aus Paris schreibt mir, dass man da mein'n Track hört, und sie fragt mich, ob es stimmt* (Pashanim - Sommergewitter).

На другому місці за вживанням йдуть підрядні реченням обставини часу (у 52% пісенних текстів). Наприклад, *Ruf mich nicht an, wenn du wach wirst* (Montez – Auf und Ab), *Jedes Mal, wenn du mir schreibst* (Lune – Du bist der Fehler), *Als er ihn zum ersten Mal sah, so cool stand er da* (Sarah Connor – Vincent).

На третьому місці за частотою у досліджуваному корпусі є підрядні означальні (42%), як-от: *Kinder, die immer nur leise sind? Zwei Eltern, die ihr Kind zur Kita bring'n* (Kerstin Ott, Helene Fischer – Regenbogenfarben), *Ich will zurück an diesen Ort, Wo alles angefangen hat* (Gestört aber Geil, Adel Tawil – Vielleicht), *du ein Mädchen aus der Stadt Zwischen Dreck und Gesocks, wo die Sonne niemals lacht* (Olexesh, Edin – Magisch).

У сучасних німецькомовних піснях регулярно використовують підрядні речення причини (36% випадків). Наприклад, *Findest mich nicht komisch, weil ich ständig mit mir Krieg hab', Weil du die ganze Nacht wartest, wenn ich draußen bin* (Capital Bra, Samra, LEA – 110), *Fragen, ob ich glücklich bin, Weil ich leiser bin* (LEA – Leiser), *Weil es sich lohnt, du bist nicht wie anderen* (Leon Machere – Copacabana).

Підрядні речення умови зафіксовано в 36% текстів пісень, як-от: *Warum stell ich mir die Fragen, wenn's mich gar nicht interessiert? Ist mir egal, wenn du'ne Andere küsst* (Anstandlos, Durchgeknallt, Jasmiina – Egal), *Denn wenn es überhaupt mal schlägt, Schlägt es nur für dich* (Knappe – Herz mit der Post), *Ich lass sie schmelzen, wenn du weißt, was ich mein, Auch wenn es keine Liebe ist, ich liebe es* (Bausa – Was du Liebe nennst).

Підрядні речення порівняння зустрічаються у досліджуваному корпусі в 30% випадків, як-от: *Bis dahin bleibt's, wie es war* (Max Giesinger – Irgendwann ist jetzt), *Ich kann nicht so tun, als wär'n wir Freunde* (Celine – Tränen aus Kajal), *Und seh' eine Schlange, als wären wir Kunden* (Mero – Wolke 10).

Найменші показники частоти (3%) зафіксовано для підрядних речень підметових, наприклад, *Wer gern erzählt, braucht Geduld*; підрядних речень наслідку, як-от: *Wenn sie so satt sind, dass sie platzen* (Kontra K – Warnung), підрядних речень мети, наприклад, *Du willst meine Flügel brechen, damit ich nicht fliege, aber* (Jeje, Loredana – Kein Wort).

Серед проаналізованих пісень трапляються поодинокі й номінальні конструкції, наприклад, у пісні «Deutschland» рок-гурту Rammstein: *Deutschland! Mein Herz in Flammen*.

З частиномовної точки зору в досліджуваних текстах домінують іменники та дієслова, наприклад:

*Es gibt laute Redner, es gibt laute Dichter, Autoren und Sänger
So viele Propheten, die Zuspruch suchen
Und dann gibt es auch noch stille Poeten
Ein kleiner Junge, ist groß für sein Alter
Schlecht in der Schule, die Hefte zerknickt
Man fühlt schon die Blicke der
Mütter ihn werten, er geht immer gebückt
(Julia Engelmann – Stille Poeten)*

*Die Bilder sind zerrissen, hab die Scherben aufgekehrt
Will nichts mehr von dir wissen, bist mir keine Träne wert*

*Vielleicht hast du 'ne Neue, ach das geht mich gar nichts an
Will nicht mehr von dir träumen, doch ich weiß nicht ob ich's kann
(Anstandlos, Durchgeknallt, Jasmiina – Egal)*

На третій позиції за частотою йдуть займенники, серед яких трапляються особові, присвійні, питальні, безособові, неозначено-особові, зворотні, вказівні, неозначені та заперечні.

*Wie kann man jemand so krass hassen wie ich dich?
Du dachtest, wird 'n Liebesong, ich brech' dir dein Genick
Du redest von den Chicks, doch sie supporten mich
Ich geh' einfach Gold, guck, mein Erfolg – kein Ende ist in Sicht
Bitte sag mir nicht, dass du mich nicht mehr brauchst, Baby
Ich kauf' dein Auto, deine Ehre und dein Haus, Baby
Wir wissen beide ganz genau, wie gut ich aussehe
Mach nicht auf cool, wir beide kenn'n den Chatverlauf, Baby
(Jeje, Loredana – KeinWort)*

Далі за частотою слідує прислівник і прикметник, як-от:

*Ich denke viel zu oft an morgen
Wo will ich hin und wer will ich sein?
Ist meine Zukunft schon geschrieben?
Treff' ich dich oder bleib' ich doch allein?
Es sind die immer gleichen Fragen
Ich schlafe wieder mal nicht ein
Ey, find' ich Liebe? Find' ich Frieden?
Was ich weiß? Dass ich gar nichts weiß
(Wincent Weiss, Johannes Oerding – Die guten Zeiten)*

*Hey Bella Donna!
Du bist heißer als der Sommer
Deine Haut ist braun wie Mokka
Bist gefährlich wie 'ne Kobra
(Pietro Lombardi – Bella Donna)*

У 58% вибірки зафіксовано вигуки, як-от: *Ist es für mich hart, ja, ja, ja, Was hab'n wir uns gedacht, ey?* (Jamule – Liege wieder wach) *Hab 120 Fragen, bin scheiß verwirrt* (MaxGiesinger – Irgendwann ist jetzt), *Aha, hab' schon verstanden* (LEA - Leiser), *So süß wie 'n Glas Honig, yeah* (Miwata - Honig).

У проаналізованих текстах трапляються звертання *Baby, Mann, Mädchen*, наприклад: *Aber, Baby, ich bin good, glaub mir, das ist alles taff* (Pashanim – Sommergewitter), *Mann, ich kann dich einfach nicht vergess'n* (Celine – Tränen aus Kajal), *Steh auf, Mädchen, steh auf* (EULE – Stehaufmädchen).

У 15% текстів сучасних німецькомовних пісень зафіксовано вживання прямої мови, як-от: *Und wenn sie sagen, „Scheiß auf ihn, er hat 'n Schaden!“* (Capital Bra, Samra, LEA – 110), *Die Leute fragen: „Wieviel Extrameter gehst du?“* (Tim Bendzko – Hoch), *Von: „Abends noch im Park und dann Arm in Arm nach Haus geh'n“ Zu: „Nerv mich bitte nicht“* (Samra, Elif – Zu Ende).

Стилістичний аналіз вибірки зафіксував численні метафори, як-от: *Doch du gabst mir keine Ruh, dass du der Fehler in meinem Leben bist, Wegen dir trag' ich tief in mir ein Loch* (Lune – Du bist der Fehler), *meine Seele blutet* (Celine – Tränen aus Kajal), *Minuten aus der Ewigkeit, Große Augen aus Smaragden* (Clueso – Erinnerungen).

У більшості текстів (82%) трапляються запозичення з англійської і французької мов, наприклад: *Girl, Oh my God, Bubble-Butts, Shots* (Kasimir1441, Badmomzjay – ohne dich), *Et là tu reviens, Tu me fais* (Lune – Du bist der Fehler), *Kids (Kinder), Drinks (Getränke), Shawty (Kleine)* (Kayef – ich würd' lügen).

Варто зазначити, що у 33% вибірки виявлено вживання аббревіатури, як-от: *IG (Instagram), RB (Regionalbahn), KaDeWe (Kaufhaus des Westens)* (Pashanim – Sommergewitter),

Louis-V (Louis Vuitton) (Samra, Elif – Zu Ende), *Kita (Kindertageseinrichtung)* (Kerstin Off, Helene Fischer – Regenbogenfarben).

Сучасні німецькомовні пісні містять назви відомих брендів одягу, машин, напоїв та соціальних платформ: *Gucci, Fendi, Louis* (Jeje, Loredana – KeinWort), *Tonic mit Gin, Spotify, Benz* (Bausa – Was du Liebe nennst).

У 21% проаналізованих текстів зафіксовано вживання топонімів. Так, лише в одній пісні «Copacabana» von Leon Machere використана ціла низка географічних назв: *Rio de Janeiro, Rom, Paris, New York, Wien, Shanghai, Abu Dabi* – міста, *Hawaii, Bali* – острови, *Copacabana* – район Rio de Janeiro.

Контент-аналіз корпусу досліджуваних пісень виявив, що темою більшості пісень (61 %) є любов, на другому місці (30 %) – життя. В решті (9 %) текстів пісень торкаються тем патріотизму, сили жінки тощо.

Тема любові подається в різних проявах цього поняття. У таблиці 1 (див. табл. 1) наведено ключові групи цієї семантичної царини:

Таблиця 1

Тематичне поле «любов»

Семантичні групи	Приклади
Туга	<i>die letzte Zeit zwischen uns, letzte Nacht, spür deine Liebe nicht</i> (Montez – Auf und Ab), <i>keine Wahl, ein Schritt zurück, ohne dich</i> (Kazimir 1441 x BADMóMZJAY – ohne dich)
Розбите серце	<i>vergisst uns, schmeck' noch immer, wie ein Psychopath, keinen Schlaf</i> (Jamule – Liege wieder wach)
Залежність	<i>wie 'ne Sucht, hast mich erdrückt, aus meinem Kopf, keine Kraft</i> (Lune – Du bist der Fehler)
Біль	<i>tun wir uns weh, Herz ist gebrochen</i> (Capital Bra, Samra, Lea – 110), <i>vermiss wegen dir, Zeit gestohlen, tust mir nicht gut</i> (Knappe – Herz mit der Post), <i>keine Träne wert, nicht mehr Träumen, alleine, haben uns geliebt</i> (Anstandlos, Durchgeknallt, Jasmiina – Egal), <i>Herz zerbricht, nur Liebe und da ... keine Medizin, Hochzeit, Haus und Kind</i> (Sarah Connor – Vincent)
Неочікувана любов	<i>wie 'n Paar, irgendwie passiert, mehr als, mein Herz verlór'n</i> (Kayef – ich würd lügen), <i>park' mein Herz bei dir, wir werden high</i> (Bausa – Was du Liebe nennst)
Кінець стосунків	<i>wirklich zu Ende, hass' jeden, hab' dich sogeliebt</i> (Samra, Elif – Zu Ende)
Самотність	<i>nicht mehr da, Nacht leuchtet schwarz, ein' für dich Trän'n, bin so allein</i> (Celine – Tränen aus Kajal), <i>fühl mich einsam, bei dir bin ich nie wie ich bin</i> (LEA – Leiser)
Захоплення	<i>Ihre Augen zu schön und ihr Körper perfekt, sie 'ne Prinzessin, Richtung Wolke zehn</i> (Mero – Wolke 10),
Признання	<i>Du bist heißer, besser, schön, gefährlich, klug, kein Standard</i> (Pietro Lombardi – Bella Donna), <i>alles dreht sich nur um dich, du bist so magisch, verzauberst, hypnotisierst, berührst mich</i> (Olexesh, Edin – Magisch)

Тематичне поле «життя» можна представити в таких семантичних групах:

Таблиця 2

Тематичне поле «життя»

Семантичні групи	Приклади
Відпустка	<i>Meine Gegend, meine Stadt, Sommergewitter in mei'm Block, hör' den Regen ganze Nacht</i> (Pashanim - Sommergewitter), <i>Spüre die Sonne, das Meer, pack deine Koffer, wir nehmen den Flieger</i> (Leon Machere - Copacabana)

Прагнення до щасливого майбутнього	<i>Ein Stückchen weiter gehen, lass uns die Welt bemal'n</i> (Kerstin Ott, Helene Fischer - Regenbogenfarben), <i>es wird gut, blick nach vorn, 'ne neue Tür</i> (Mark Forster - Sowieso)
Досягнення мети	<i>Stolperst in diesen Tag, trittst neben den Takt, Steh auf!</i> (EULE - Stehaufmädchen), <i>Mach' mehr als genug, tausend Schritte mehr, gehen immer weiter, aufgeben darf ich nicht, geh' nicht zurück</i> (Tim Bendzko - Hoch)
Цінність життя	<i>Denke viel an morgen, ist Zukunft geschrieben</i> (Wincent Weiss, Johannes Oerding – Die guten Zeiten), <i>Familie über allem, lieber alte Freundschaft</i> (Kontra K - Warnung), <i>denk' an all die schönen Dinge, feier' uns so, wie wir sind</i> (Glasperlenspiel, Summer Cem – Royals and Kings)
Жага до свободи	<i>nicht allem hinterher, hör nur auf mich selbst, In ein paar Jahren pack' ich alles anders an</i> (Max Giesinger – Irgendwann ist jetzt)

Як показав контекстуальний аналіз, тексти сучасних популярних німецькомовних пісень наповнені мотивацією, жагою до життя, закликають адресатів цінувати кожен мить життя, спонукають не зупинятись на шляху до своїх мрій, щоб й надалі відчувати себе вільними у цьому житті. Саме завдяки таким актуальним темам та їх смислу сучасна молодь залучається до активної суспільної позиції.

Висновки. Сучасна німецькомовна пісня, як домінуючий жанр у популярній музичній культурі, вважається не лише видом мистецтва, а й індикатором актуального стану мови і суспільства. Для німецькомовної пісні 2017–2021 років притаманні такі характеристики: редукція словоформ у дієслів і артиклів, опущення одного з головних членів речення, часте вживання питальних речень, а також наказового й умовного граматичних способів дієслова. Зазначені особливості зумовлені, на нашу думку, як впливом розмовного варіанту сучасної німецької мови, так й ритмомелодійними властивостями цього жанру. У сучасній німецькомовній пісні активно послуговуються теперішнім та минулими часовими формами дієслова. Серед 14 типів складнопідрядних речень зафіксовано 11, з яких найчастіше трапляється підрядні додаткові. У частиномовному аспекті домінують дієслово й іменник. Задля більшої емоційності в більшості текстів пісень вживають вигуки та звертання. У лексико-семантичному аспекті сучасна німецькомовна пісня характеризується наявністю запозичень з англійської мови, абрєвіатур, топонімів, онімів відомих світових брендів одягу, машин, напоїв та соціальних мереж. У семантичному аспекті домінують теми «життя» та «любов».

Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо зіставлення пісень різних часових зрізів для встановлення діахронічних змін німецькомовного суспільства.

Список літератури

Беляєва О., Костенко В., Сологор І. Складнопідрядні речення в текстах поінформованої згоди: структурно-семантичний і комунікативно-дискурсивний аспекти. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Збірник наукових праць. Випуск 831–832. Чернівці : ЧНУ ім.Ю.Федьковича. 2021. С. 145–146.

Весельська Р.В., Дзикович О.В. Тексти пісень сучасних німецьких виконавців у дзеркалі культури мовлення. *Львівський філологічний часопис*, (6). 2019. С. 60–65.

Гром'як Р.Т., Ковалів Ю.І., Теремко В.І. *Літературознавчий словник-довідник*. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 752 с.

Кійко Ю.Є. Сучасна німецькомовна лінгвістична генетика: стан і перспективи розвитку. *Науковий вісник Чернівецького університету*: збірник наукових праць. Чернівці: ЧНУ, 2012. Вип. 595–596: Германська філологія. С. 161–174.

Конопатенко О.С. Структурно-семантичні та функціональні особливості молодіжного сленгу (на матеріалі творів художньої літератури та пісенних текстів): кваліфікаційна робота. Кривий Ріг, 2019. 115 с.

Мельник В.І., Яченко Н.С. Семантичні особливості французьких та українських колискових пісень. 2012. [Інтернет ресурс]

URL:http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/985/7/V_Melnyk_%20%20N_Yachenko_%20SSUO_HI.pdf

- Плотницький Ю.Е. Лингвостилистические и лингвокультурные характеристики англоязычного песенного дискурса: автореф.дис...канд. наук. Самара. 2005. 21 с.
- Сорока Н.В. Соціальна тематика пісень Stromae: структура та семантика: дипломна робота. Луцьк, 2015. 61 с.
- Шапочка Н.В. Когнітивно-комунікативна організація текстів німецьких народних пісень : дис. ... канд. філол. наук. Запоріжжя : Запор. нац. ун-т. 2018. 330 с.
- Юрченко Л.О. Особливості пісенного англомовного наративу. *Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспектива досліджень*. Науково-практична конференція (Львів, 20–21 вересня 2019 р.). Херсон: «Молодий вчений», 2019. С.31–34.
- Kijko J. & Kudrjawzewa O. *Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis*. Tscherniwzi: Unidruckerei, 2018. 188 S.

References

- Bieliaieva O., Kostenko V. & Solohor I. (2021). Complex sentences in the texts of informed consent: structural-semantic and communicative-discursive aspects. *Scientific Bulletin of Chernivtsi University*, 831-832. Chernivtsi. P.145-146 [in Ukrainian]
- Hromia R.T., Kovaliv Yu.I. & Teremko V.I. (2007). *Literary dictionary – reference book*. Kyiv: PC “Academy”, 752 p. [in Ukrainian]
- Kijko J. & Kudrjawzewa O. (2018). *Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis*. Tscherniwzi: Unidruckerei. 188 S.
- Kiyko Y.Y. (2012). Suchasna nimetskomovna linhvistychna henolohiia: stan i perspektyvy rozvytku. *Naukovyi visnyk Chernivetskoho universytetu: zbirnyk naukovykh prats*. Chernivtsi: ChNU. Vyp. 595–596: Hermanska filolohiia. S. 161–174. [in Ukrainian]
- Konopatenko O.S. (2019). Structural-semantic and functional features of youth slang (based on works of fiction and song lyrics): *qualifying work*. Kryvyi Rih, 115 p. [in Ukrainian]
- Melnyk V.I. & Yachenko N.S. (2012). Semantic features of French and Ukrainian lullabies. Modern strategies of university education: qualitative dimension: conference. Kyiv: KNU. Retrieved from: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/985/7/V_Melnyk_%20%20N_Yachenko_%20SSUO_HI.pdf. [in Ukrainian]
- Plotnickij Ju. E (2005). *Linguistic and linguo-cultural characteristics of the English language song discourse*. Doctor's thesis. Samara. [in Russian]
- Shapochka N.V. (2018). *Cognitive-communicative organization of texts of German folk songs*. Candidate's thesis. Zaporizhzhia: ZNU. 330 p. [in Ukrainian]
- Soroka N.V. (2015). *Social themes of Stromae songs: structure and semantics*: diploma work. Lutsk, 61p. [in Ukrainian]
- Veselska R.V. & Dzykovich O.V. (2019). Lyrics of modern German performers in the mirror of speech culture. *Lviv Philological Journal*, 6. P. 60–65 [in Ukrainian]
- Yurchenko L.O. (2019) Features of the English song narrative. *Philological sciences: history, current state and prospects of research*. Scientific and Practical Conference. Kherson, p. 31–34 [in Ukrainian]

УДК 811.111'272'42

METAPHORICAL REPRESENTATION OF UKRAINE IN MODERN ENGLISH MASS MEDIA DISCOURSE

МЕТАФОРИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УКРАЇНИ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МАС-МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ

МИРОСЛАВА КОВАЛЮК, ЮРІЙ КОВАЛЮК, ГАННА ФЕДИЧ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

m.kovaliuk@chnu.edu.ua, y.kovalyuk@chnu.edu.ua, h.fedych@chnu.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0001-5972-2145>, <https://orcid.org/000-0002-9379-2187>,
<https://orcid.org/0000-0001-5750-4785>